

ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

«23» жовтня 2020 року

м.Львів

№ 63/50-рк/к

Винниківська міська рада
79495 м.Львів, м. Винники,
вул. Галицька, 20

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України провело дослідження щодо дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах (надалі – ТС) в територіальних межах міста Винники.

Основними нормативно-правовими актами, якими повинні керуватися органи місцевого самоврядування в питаннях регулювання діяльності суб'єктів господарювання на регіональних ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах є: Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»; Закон України «Про благоустрій населених пунктів»; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності»; ДБ ДБН 360-92 «Планування та забудови міських та сільських поселень»; ДБН В.2.2-23:2009 «Будинки і споруди. Підприємства торгівлі»; ДБН Б.2-5:2011 «Благоустрій території».

Відповідно до рішення сьомого скликання Винниківської міської ради м. Львова (6 сесія Винниківської міської ради) від 02.02.2017 № 751-6 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд та здійснення підприємницької діяльності у м. Винники» затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у м. Винники (далі – Порядок розміщення ТС).

Крім цього, вищенаведеним рішенням затверджено інші нормативні акти, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання у тимчасових спорудах для проведення господарської діяльності, зокрема:

- Порядок проведення конкурсу щодо надання права на оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди (далі - Порядок проведення конкурсу):
- Положення про оренду окремих конструктивних елементів благоустрою комунальної власності для розміщення об'єктів соціально-культурного, торговельного та іншого призначення (далі – Положення про оренду окремих конструктивних елементів благоустрою).

Проведений аналіз вищенаведених розпорядчих документів, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання, що діють на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах показав наступне.

Порядок розміщення ТС визначає механізм:

- Розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- Продовження договору оренди земельної ділянки для розміщення тимчасових споруд.
- Укладення та провадження договору оренди окремих конструктивних елементів благоустрою для розміщення тимчасових споруд.
- Встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, ресторанного господарства у тимчасових спорудах торговельного призначення.
- Демонтажу тимчасових споруд.

I. Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» встановлено таке.

Підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.

Замовник, який має намір встановити ТС звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС. До заяви додаються: графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній

основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості; реквізити замовника (найменування, П. І. Б., адреса, контактна інформація). Цей перелік документів є вичерпний. Відповідність намірів щодо місця розташування ТС комплексній схемі ТС (у разі її наявності), будівельним нормам визначає відповідний орган з питань містобудування та архітектури, який утворено у складі виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації, протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви. У разі відсутності у складі відповідного виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради органу з питань містобудування та архітектури відповідність намірів щодо місця розташування ТС на території сільської, селищної, міської ради визначає орган з питань містобудування та архітектури відповідної районної державної адміністрації за територіальною належністю. У такому випадку строк розгляду заяви становить п'ятнадцять робочих днів. Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом трьох робочих днів з дня такого визначення відповідності намірів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.

Для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС до якої додає: схему розміщення ТС; ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС, які виготовляє відповідний суб'єкт господарювання або відповідний архітектор); схему благоустрою прилеглої території (відповідно до Закону України «Про благоустрій України»); технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних земельних мереж. Зазначені документи замовником отримуються самостійно. Паспорт прив'язки ТС оформлюється органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів. Для підготовки паспорта прив'язки ТС містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки не надаються. При оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених Законом та цим порядком.

Тобто, відповідно до «Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» для замовника, який має намір встановити ТС, спочатку розглядається можливість розміщення ТС, і лише після встановлення такої можливості – питання щодо оформлення паспорта прив'язки.

Натомість, відповідно до пункту 3.1. та 3.2. Порядку розміщення ТС для отримання паспорта прив'язки тимчасової споруди замовник звертається до відділу Центру надання адміністративних послуг міста Винники із письмовою заявою встановленої форми на ім'я міського голови про видачу паспорта прив'язки тимчасової споруди. До заяви додаються:

- копія виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, завірені заявником;

- копія нотаріально завіреного доручення – у разі надання зацікавленою особою доручення на право представляти її інтереси у Винниківській міській раді щодо отримання паспорта прив'язки тимчасових споруд;
- схема розміщення ТС, погоджена у встановленому порядку:
  - 1) з інженерними службами міста – у разі розміщення тимчасових споруд у межах охоронних зон цих служб;
  - 2) з відділом ГУ НП у Львівській області – у разі розміщення тимчасових споруд у межах червоних ліній;
- проект ТС, який розробляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має відповідальний кваліфікаційний сертифікат (на паперовому та електронному носіях), що включає:
  - 1) ескізи фасадів тимчасової споруди у кольорі, виконані у масштабі 1:50 (для стаціонарної тимчасової споруди);
  - 2) схему благоустрою прилеглої території;
- завіреному у встановленому порядку копію правовстановлюючих документів, що посвідчують право власності або право користування земельною ділянкою.

Відповідно до п. 3.7. Порядку розміщення ТС зазначено, що Паспорт прив'язки не видається у разі подання замовником неповного пакета документів.

Отже вимога щодо надання замовником, який має намір встановити ТС, непередбачених Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» документів: копії виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, завірені заявником; погодження схеми розміщення ТС, завірену в установленому порядку, копії правовстановлюючих документів, що посвідчують право власності або право користування земельною ділянкою є неправомірною, вимагає від замовника додаткових затрат.

Такі дії Винниківської міської ради м. Львова у вигляді прийняття Порядку розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у м. Винники, затвердженого рішенням сьомого скликання Винниківської міської ради м. Львова від 02.02.2017 № 751-6 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд та здійснення підприємницької діяльності у м. Винники», положення якого містять вимоги щодо необхідності надання додаткових документів для розміщення тимчасової споруди, що не передбачено Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності»

містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

II. Відповідно до п. 2.34 Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» передбачено, що режим роботи ТС встановлюється суб'єктом господарювання відповідно до законодавства.

Пунктом 4 статті 23 Господарського кодексу України встановлено, що не допускається видання правових актів органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законом обмеження щодо обігу окремих видів товарів (послуг) на території відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Відповідно до підпункту 9 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад. Згідно з підпунктом 4 пункту «б» статті 30 вищенаведеного Закону до делегованих повноважень зазначених рад належить встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Крім цього, правова норма цих статей не надає місцевій владі жодних дозвільних повноважень.

Так, відповідно до статті 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» дозвільна система у сфері господарської діяльності – сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.

Погодження на встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування у Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України від 19.05.2011 № 3392-IV, відсутнє. Процедура такого погодження на даний час чинним законодавством не передбачена.

Натомість встановлено, що відповідно до пункту 6 Порядку розміщення ТС визначено механізм встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, ресторанного господарства у тимчасових спорудах торговельного призначення, а саме:

Для погодження режиму роботи у тимчасовій споруді фізична особа-підприємець або юридична особа особисто, через уповноважений орган чи особу або поштовим відправленням звертається до відділу Центр надання адміністративних послуг міста Винники із письмовою заявою встановленої форми на ім'я міського голови про встановлення режиму роботи. До заяви для погодження режиму роботи у тимчасових спорудах додаються:

- 1) Копія виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
- 2) Копія договору оренди земельної ділянки для обслуговування тимчасової споруди торговельного призначення або копія договору оренди окремих конструктивних елементів благоустрою.
- 3) Копія паспорта прив'язки тимчасової споруди для здійснення підприємницької діяльності.
- 4) Копія угод про вивіз твердих побутових відходів.
- 5) Асортиментний перелік продовольчих товарів, які будуть реалізовуватись, за підписом власника – для закладів громадського харчування;
- 6) Копія квитанції про сплату орендної плати за користування земельною ділянкою або окремими конструктивними елементами благоустрою за поточний період.
- 7) У разі перебування тимчасової споруди в оренді іншого суб'єкта підприємницької діяльності додатково додається нотаріально засвідчена згода власника тимчасової споруди та копія договору оренди тимчасової споруди.

Порядок розміщення ТС передбачає, що у видачі документа про встановлення режиму роботи може бути відмовлено у разі невиконання пунктів 1)-7).

Отже, вищенаведене встановлення режиму роботи об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, ресторанного господарства у тимчасових спорудах торговельного призначення передбачає необхідність отримання дозвільного документу для встановлення режиму роботи, що не передбачено чинним законодавством України, створює бар'єри доступу на ринок та перешкоди суб'єктам господарювання, що мають намір здійснювати діяльність у тимчасових спорудах.

Такі дії Винниківської міської ради м.Львова у вигляді прийняття Порядку розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у м. Винники, затвердженого рішенням сьомого скликання Винниківської міської ради м.Львова від 02.02.2017 № 751-6 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд та здійснення підприємницької діяльності у м. Винники», положення якого містять вимоги щодо необхідності отримання дозвільного документу для встановлення режиму роботи, що не передбачено чинним законодавством України містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Здійснення торгівельної діяльності в Україні регулюється, зокрема, нормами Господарського, Цивільного кодексів України, Закону України «Про захист прав споживачів», Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 та іншими актами законодавства.

Так, статтею 23 Господарського кодексу України встановлено, що органи місцевого самоврядування здійснюють свої повноваження щодо суб'єктів господарювання виключно в межах, визначених Конституцією України, законами про місцеве самоврядування та іншими законами, що передбачають особливості здійснення місцевого самоврядування, іншими законами.

Отже, дії Винниківської міської ради м. Львова у вигляді прийняття Порядку розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у м. Винники, затвердженого рішенням сьомого скликання Винниківської міської ради м. Львова (6 сесія Винниківської міської ради) від 02.02.2017 № 751-6 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд та здійснення підприємницької діяльності у м. Винники», положення якого не відповідають вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Згідно із частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» принципом діяльності органів Антимонопольного комітету України є захист конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів.

В зв'язку з вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цих порушень, Адміністративна Колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає виконавчому комітету Винниківської міської ради обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії щодо встановлення неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, що мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах, які містять ознаки порушення, що передбачені частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, шляхом приведення Порядку розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності у м. Винники, затвердженого рішенням 7 скликання Винниківської міської ради м. Львова (6 сесія Винниківської міської ради) від 02.02.2017 № 751-6 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд та здійснення підприємницької діяльності у м. Винники» у відповідність до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності».
2. Повідомити про виконання Рекомендацій Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України протягом 3-х місяців з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова

Р. Лецишин